

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

„Ziua morților”...

— Un ecou. —

Oradea-mare, la 27 Oct. 1913.

Viața sufletească a neamului nostru în general este stăpânită de *motive religioase*.

Invățătura mântuitoare a creștinismului, în forma ei genuină, așă-zată pe substratul vechei culturi moștenite dela Romani, a alcătuit dintru început cuprinsul și esența vieții spirituale și morale a poporului nostru românesc de pretutindenea.

Stăpânită și cărmuită, în tot decursul veacurilor trecute, de adevărata doctrină religioasă și îngrădită în formele și rânduielile tradiționale ale bisericii, viața sufletească a neamului, din norocire, s'a desfășurat în alvia sa proprie, ferită de intrăuriri streine și în chipul acesta a ajuns de și-a păstrat până astăzi curățenia ei originară și caracterul ei particular.

Procesul acesta de dezvoltare firească, care ne înfățișează viața națională și etnică concreșcută cu viața religioasă și bisericăască, s'a concretizat la noi în cunoscuta lozincă: „*biserica ne-a conservat naționalitatea*”, — o frază, care mulți o iau pe buze fără însă s'o simtă sau să-i priceapă rostul ei adânc.

Da, adevărat este. Biserica cu învățăturile și rânduielile ei a contribuit mai mult la păstrarea individualității etnice și a comorilor sufletești ale neamului, pentru că, cum am spus, viața lui sufletească, sub toate raporturile și aspectele ei, s'a plămădit și s'a dezvoltat sub influința bisericii și în cadrele formelor de viață religioasă, iar biserica este, prin însăși ființa și menirea ei, instituțiunea cea mai conservativă.

Adevărul acesta a intrat de mult în conștiința noastră publică. Potrivit îndrumărilor lui, orice înstreinare dela datinile și obiceiurile religioase apucate din bătrâni, orice neglijare sau desconsiderare a rânduielilor tradiționale ale sfintei noastre biserici dreptcredincioase, la noi a stârnit totdeauna resentiment și s'a considerat cu tot dreptul ca *profanătoare și dezastruoasă*.

Abateri sau devieri de natura aceasta s'au mai semnalat ici colea și'n viața noastră bisericăască, dar fără să fi fost înferate, la toate ocaziunile, cu asprimea cuvenită.

Din partea noastră, mărturisim, că am simțit o adâncă jnire și repulziune, ori de câte-ori ni-s'a dat prilejul să observăm, într'o formă sau într'alta, părăsindu-se rânduielile și obiceiurile noastre religioase, sau alte forme de manifestare a vieții noastre sufletești și înlocuindu-se cu datini și formalități împrumutate dela *neamuri și confesiuni străine*.

Câteva cazuri concrete — prinse în fuga condeiului — vor ilustra mai deaproape rostul acestor constatări.

Cel ce a umblat prin B. hor, Sălăgiu și Sătmar, de bună seamă va fi observat, că preoțimea noastră

din aceste părți mărg'nașe, mai cu seamă cea greco-catolică, s'a îndepărtat în multe privințe de formele și rânduielile „legii vechi” și a'nceput să prezinte tot mai puține note comune cu prototipul așa numitului „*popă românesc*”, în accepția ideală a cuvântului.

Tendința aceasta de izolare și diferențiere — care se urmărește probabil de dragul „sfintei uniri” — în unele locuri și la unii oameni a luat un caracter atât de pronunțat, încât se găsesc exemplare de preoți uniți, cari caută să se deosebească de „greci” nu numai în materie de credință, ci chiar și în *rit*, în *port* și în *vorbă*. Fără să intrăm cu acest prilej în amănunte, amintim numai spre ilustrare, că de pildă în multe biserici gr.-catolice de prin părțile amintite, icoanele și crucifixe sunt aproape toate executate în stilul iconografiei și al ornamenticei consacrate de biserica apuseană, iar obiectele sfințite și utenzile lor bisericesti, procurate de regulă dela Szent István-társulat din Budapesta, gem de imitații catolice.

Această neînțeleasă străduință de a se apropia și a se asemăna cât mai bine cu popistașii, chiar în privința formelor de cult și de *rit bisericesc*, prin unele locuri ar fi luat proporții atât de mari, încât anumite praznice deale noastre, cu caracter mai distinct ortodox („grecesc”), cum sunt: *Sf. Paraschiua, Sf. Trei Jerarchi, Sf. Imp. Constantin și Elena* etc. au început pur și simplu să nu le mai serbeze cu liturghia. În schimb sunt de aceia, cari cinstesc și iau parte la sărbători curat catolice, cum este „*Concepțiunea immaculată a Mariei*” sau „*Joia Verde*”, și alte procesiuni sau festivități religioase popistașesti, la cari nu o odată au fost văzuți luând parte și preoți și credincioși români gr.-catolici.

În urma acestei tendințe vădite de apropiere și contopire cu biserica catolică, nu-i mirare dacă în părțile acestea întâlnim o sumedenie de abateri și devieri dela vechile noastre datini și rânduieli bisericesti, cu nuanță specifică românească, iar ce este și mai dureros, locul lor încep a' lua obiceiuri religioase streine de biserica noastră și de credința ei.

Între acestea se ridică la suprafață cu deosebire *cultul sau amintirea morților*, care se ține la 2 Noemvrie nou, a fiecărui an. Eram obișnuți cu moravurile unora din credincioșii noștri, domni și țărani, uniți și chiar ortodocși, de a cerceta din când în când și biserica romano-catolică, ne deprinsesem cu icoanele și crucifixele catolice din casele lor, cu cărțile lor de rugăciuni și cu alte semne de înstreinare, — dar cu toate acestea, mărturisim, că am avut cea mai întristătoare impresie, când am văzut, în ziua de 2 Nov. nou, domni și dame din societatea românească, mergând la cimiteriu și acolo, alătura cu Nemții, cu Slovacii și cu Ungurii romano-catolici, depunând și ei cununi de flori artificiale sau aprinzând luminări la mormintele, ce le aparțineau!

Faptul acesta — care nu este izolat — este mult mai semnificativ, mai dureros și mai primejdios în consecințele lui, decât să nu merite în-treagă atenția și preocupăția noastră.

Se știe — sau dacă nu, ar trebui să se știe, — că st. noastră biserică (ortodoxă și unită deopotrivă) de rit răsăritean, în temeiul credinții și a învățăturii sale despre legătura dintre vii și morți, a așezat niște *zile anumite*, pentru ca să serbăm aducerea aminte de cei răposați și să ne rugăm pentru odihna lor sufletească. Zilele acestea sau așa numitele „*Sâmbetele morților*”, cum sunt mai ales: Sâmbăta lăsatului de carne, Sâmbăta din păsesimi, Sâmbăta Rosalelor, și în sfârșit toate Sâmbetele de peste an (afară de Sâmbăta cea mare) sunt rânduite și potrivite pentru pomenirea celor morți. Rândueala acestui obicei variază și după ținuturi. Astfel de pildă pe aici se mai ține și Lunia după Dumineca Tomii, numită în termen popular „*Paștile morților*”. Cu'n cuvânt sunt mai multe zile de peste an, destinate anume pentru cultul morților noștri, numai ziua de 2 Noemvrie nou nu există și n'are ce căuta între zilele acestea frumoase, așezate de biserica noastră răsăriteană pentru pomenirea cu evlavie a celor, cari au viețuit într'u învățătura ei și au adormit într'u dreapta ei credință.

Ziua aceasta pentru cultul morților există numai în biserica romano-catolică.

Căci este deosebire între noi și între popistași cu privire la pomenirea morților, atât din punct de vedere *dogmatic*, cât și *ritual*.

Romano-catolicii, după cum se știe, propovăduiesc credința în „*purgatoriu*” sau în „*focul curățitor*”, un loc unde vor ajunge, după ce se despart de trup, sufletele întinate cu păcate grele sau de moarte. Ei spun, că sufletul rămâne acolo până se curăță de păcate. Iar curățirea se poate ajunge prin rugăcunile celor rămași în viață. În ziua de 2 Noemvrie credincioșii de confesiunea rom. catolică ies deci cu toții la cimiterii, și punând coroane de flori și aprinzând lumini și lămpașe se roagă (din carte) lui Dumnezeu, pentru ca prin rugăciunile acestea să spele și să ușureze păcatele rudeniilor răposate, să le scape sufletele din purgator, spre a dobândi locul fericii eterne. În scopul acesta la ei nici nu este neapărată trebuință de preot.

Noi, cei de credință și de rit ortodox, avem cu totul altă rânduială.

Noi nu credem în purgator. Noi pomenim pe morți cu cântări jalnice, cu rugăciuni de deslegare și cu fapte de milostenie (pomeană) pentru iertarea păcatelor și pentru odihna sufletelor lor. Această slujbă religioasă într'u pomenirea morților (parastas, pus) la noi o săvârșește *preotul*, cel înzestrat cu darul și puterea de deslegării, și este împreună, după locuri și împrejurări, cu diferite datini și formalități (colivă, colăcei, pom etc.), izvorâte din adân-

cimea credinții și din bogăția imaginației populare.

Pomenirea morților la noi Români prin urmare, pe lângă că e mult mai practică și mai religioasă, dar are alt *țimp* și alt *înțeles*, decât la alte confesiuni.

Astfel stând lucrul, este firească jignirea ce o simte omul, văzând cum din lipsa de educație religioasă în duh românesc, din mania imitației și a fastului, rânduielile și datinele bisericesti, cu ajutorul cărora ne-am conservat ființa și individualitatea etnică, încep a se pierde sub ochii noștri, se fac uitate și se înlocuiesc cu obiceiuri de împrumut, cu desăvârșire streine de credință, de inima și de mentalitatea noastră.

Ce împrumută însă acestor constatări și reflexii o notă de actualitate?

Iată ce. În Nr. 230 al ziarului „*Românul*” s'a putut ceti, la rubrica informațiunilor, un articolăș purtând titlul de mai sus, în care cineva află de trebuință să spună publicului românesc din cele patru unghiuri că: „*E seară... e 1 Noemvrie, ziua morților*”... (!) Și din prilejul acesta, pentru dânsul „*sărbătorească*”, autorul anonim află de potrivit să mediteze, plasându-și la gazetă câteva rânduri de mălăiață filozofare asupra morții și a vieții.

Spun drept, că am rămas foarte mirat la vederea acestor șire prizărite. Cum? — mi-am pus întrebarea — este posibil, ca și un jurnal românesc, organul partidului național chiar, să nesocotească rânduielile și tradițiile noastre religioase, prăznuind „*Ziua morților*” deodată cu popistașii?

Este o gresală aceasta, o scăpare din vedere, atât de gravă, încât la tot cazul merită se fie semnalată și reprobată cu toată sinceritatea, pentru ca să i se aplice corectura cuvenită, iar pentru viitor ziarul „*Românul*” să se ferească de a mai trata pe cetitorii săi, preoți și dascăli români binecredincioși, cu meditații de „*Ziua morților*”.

Greșala aceasta regretabilă a observat-o între alții și dl. A. C. (dl. Ciura?) din Blaj, care în Nr. 235 al „*Românului*”, în firul unor amintiri de ordin subiectiv, pe cari se vede că i le-a stârnit articolul menționat, cu o logică firească și preoțască își pune întrebarea:

„*Pentru ce nu serbătorim această minunată pomenire a morților după obiceiul și rânduiala bisericii noastre răsăritene? Ce avem noi cu 1 Noemvrie al bisericii apusene?.. Să respectăm cultul religios al oricui, dar să nu ne lăpădam de al nostru, ales când el are aceleași comori de adâncă frumusețe. E o rusine, ca într'un cimiter românesc — unde abia sunt zece morminte streine — să prăznuim ziua de întâi Noemvrie al străinilor...*”

Dl. A. C. are perfectă dreptate. Și noi cu toată inima ne facem echoul acestui glas de durere, care vine tocmai dela Blaj. Faptul însă ne pune pe gânduri.

Căci — dacă această mare „*rusine*”, la care face aluzie dl. C. s'a

intâmplat cumva chiar și în cimitierul catedralei metropolitane din Blaj, dacă prin urmare nu numai redacția „Românului” din Arad, centrul episcopiei noastre ortodoxe și focarul vieții naționale, ci și Blajul istoric din inima Ardealului prăznuiește „Ziua morților” (-halottak napja!) în ziua de 2 Noemvrie nou, la o altă cu popistași, atunci la ce să ne mai prinză mirarea de înstreinații și hibridii coreligionari de pe la noi, din nemijlocita apropiere a Hajdudorogului?

Pe al cui suflet rămâne atunci păcatul de a fi corcit credința strămoșească și de a fi schimonosit sufletul românesc?

Și cum rămânem cu fraza: „biserica ne-a conservat naționalitatea?”

Gh. Tulbure
protopresb., asesor cons.

Epistolă deschisă

cătră „Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române”.

Doamnă presidentă!
Onorat comitet!

Imprejurări vitrege nu-mi permit a lua parte la grandiosul congres ce pregătiți, însă cu entuziasă admirațiune și din adâncul inimei vă felicit și vă mulțumesc, ca Româncă și ca întemeietoarea învățământului de fete în țară, ca introducătoarea învățământului obligator obștesc, că a-ți fondat, — ceea ce aflu numai astăzi — „Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române”. Faptă mai mare, mai oportună, mai înțeleptă patriotică și mai folositoare națiunii nu a-ți fi putut săvârși!

De nu vă sunt cunoscute conferențele ce am ținut la Ateneul Român din București și în Aula Universității din Iași, acum 10—12 ani, binevoiți a ceti broșurile ce vi le trimit, și cari cuprind unele din ele și vă veți încredința, cât de înrudite, de identice ne sunt simțirile, ideile, principiile și tendințele.

Înzăstrată de Dumnezeu cu bogate daruri, intelectuale și sufletești, cum este femeia română, numai ea, ca mamă și educatrice naturală, poate, prin creșterea morală-religioasă a viitoarelor generațiuni, forma neamul nostru în condițiunile neapărate spre a realiza idealul sfânt și mare la care ne închinăm noi, Români, de pretutindenea, Români cei cu adevărat bine-simțitori, bine-cugetători, sincer-iubitori de patrie, — și numărul acestora este „milioane”.

Intru deplina reușită al Domniilor Voastre înalt scop, din propria lungă experiență știu, Doamnelor, că acum numai cu nemărginită energică muncă, cu o perseveranță tot atât de nelimitată, cu un curaj civic antic roman, cu sacrificii supraomenești și cu o eroică resemnare creștină binele poate fi îndeplinit.

În față sunt vetre — nu catolice, nu protestante — unde mâni perfide și neobosite alimentează focuri fatale cu vreascurile lor de zizanii, calomni, ponegrii, și machiavelice intrigi și cabale, încât ajung a paraliza cele mai întinse eforturi de a pune Bunul, Frumosul și Adevărul pe altarul convenit.

Iașul nu este scutit de acel flagel!
Cu puteri unite, cu multe puteri unite, cu toate puterile femeilor, în deplină unire, poate veți parveni a înlăturarea piedecel grele ce vi se vor pune în cale.

Dumnezeu să vă ajute a cunoaște la timp pe rău-voitorii, ca să nu vă fie nimicite nobilele năzuințe. E cruda tortura de a să vedea Prometeu încatenat de forțe multe, incapabil de a răspândi lumina focului sacru răpit din cer!

Cuget — și am mult drept de a crede — că ocrotire mare poate spera „Societatea” dela cea mai bună mamă din România, dela A. S. R. Principesa Meștenitoare.

Cunosc vederile Regalei Sale Alte în materie educativă. Viitoarea Regină este de un gând, de o părere cu noi.

O fi mai bine de un deceniu, de când Maria, Principesa României, dela înălțimea tronului de care va avea parte, îmi zicea aceste înțelepte vorbe:

„Regret mult de a nu vedea la toate Doamnele, ci numai la unele, religiozitatea trebuitoare femeii. Copiii nu sunt crescuți destul de religioși, deși morală are religiozitatea de basă. Eu trimit copiii mei în fiecare Duminecă și sărbătoare la serviciul divin; dar ei rămân adeseori singurii copii ce și îndeplinesc regulat datoriile religioase”.

Prin aceste cuvinte vă puteți, Doamnelor, da seamă, de cât sprigin frumoasele D-Voastră lucrări se vor putea bucura.

Eu, care cred în bunătatea cerească, și sper multe dela Dumnezeuul nostru, care, la nevoi, vecinic ajută pe Român, sunt chiar corvinsă, că și de astădată Părintele cereșc va fi cu noi și pentru noi. Cele ce femeile române voesc să dobândească prin Dumnezeu, vor și fi dobândite.

Opera Domniilor Voastre, Doamnelor, mărirea neamului, fericirea poporului român, vor fi întemeiate prin „Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române”.

Trăiască femeia română, care lucrează întru îndeplinirea de noi toți mult urmăritul măreț ideal!

Viena, 11 Noemvrie n. 1913.

Cu înaltă stimă:

Constantia de Dunca-Schiau,
fostă inspectoară generală a școalelor de fete și profesoară de etică și pedagogie la școala centrală din București, etc. etc.

Limba maghiară

în școalele noastre confesionale.

De Dr. Ion Mateiu.

III.

Cunoscând istoricul limbei maghiare în școalele noastre primare, trebuie să ne oprim în cele următoare la legea din 1907, fiindcă este obligatoare astăzi pentru toate școalele noastre confesionale. După ce prin dispozițiile P. V. Consistor arhidiecezan s'a pus în discuție limba maghiară pentru toate conferințele învățătoarești, avem datoria, ca în lucrările noastre din aceste 2 zile să ne ocupăm de acest studiu din toate punctele de vedere.

Noi avem acum 6 ani de experiențe pe terenul propunerii limbii maghiare. Fiecare din D-Voastră este dator să expună aici cu toată bărbăția și sinceritatea, experiențele culse în școala sa relativ la acest obiect însemnat. Ele constituie un material foarte prețios, din a cărui analizare temeinică și minuțioasă vom putea scoate concluzii de mare importanță, nu numai cu privire la studiul limbei maghiare în sine, ci mai ales la posibilitatea ajungerii scopului fixat în lege și în consecință la posibilitatea executării acestei legi. Căci, Domnilor, să nu pierdem din vedere adevărul, că legile omenesti nu sunt nici infalibile și nici eterne. Prezintăndu-se ele ca un rezultat intelectual al activității omenesti, e firesc să poarte cu ele și toate insuficiențele naturii noastre. Nu toate legile câte se fac sunt bune. Ele însă se pot îmbunătăți prin revizuirii s'au modificări ulterioare, la cari legislația ajunge prin utilizarea experiențelor făcute în cursul aplicării practice a legii din chestiune. Numai în felul acesta se asigură și se promovează dezvoltarea sănătoasă a diferitelor instituții și cu ele de odată și fericirea societății omenesti. Cea dintâiu problemă ce ni se impune este deci

aceea, să stabilim pe baza experiențelor, că scopul fixat de lege, a-nume, ca elevul care a terminat cl. IV-a să-și știe expune gândirile la înțeles în l. maghiară, atât oral cât și în scris, se poate obține s'au nu? Dacă în urma discuțiilor noastre, vom găsi că el se poate ajunge, atunci suntem în ordine. Legea este executabilă. În acest caz rămâne să chibzuim numai asupra perfecționării mijloacelor, cari să ne faciliteze străduințele și să ne facă munca mai efectivă.

Intrucât însă cercetările noastre ne vor sili să constatăm, că acest scop nici pe lângă cele mai mari eforturi nu se poate ajunge, va trebui să ne oprim și să aflăm piedecile adevărate, cari se pun în drumul muncii noastre crunte.

Domnilor colegi!

Chestiunea învățării unei a doua limbi, pe lângă cea maternă, în școala primară dela sat, constituie astăzi obiect de discuție principală nu numai la bărbății de școală ai țării noastre, ci în o măsură egală și în scrierile marilor pedagogi din apus. Cei mai de seamă dintre ei au ajuns la concluzia, că rezultatele învățării unei limbi străine prin școală sunt foarte problematice, de cele mai multe ori nule. Argumentul cel mai puternic pe care-l invocă în sprijinul concluziei lor este liceul. În liceu, știți toți, se învață limba latină opt ani de arândul și încă într'o măsură intensivă. Rezultatul care este? În foarte puține cazuri se întâmplă, ca un bacalaureat să-și poată exprima gândirile în l. latină oral și în scris. Și să nu uităm, că aici avem elevi mari, inteligenți, cari înțeleg folosul învățării unei limbi. Dar vă întreb pe D-Voastră, cari toți ați învățat cel puțin 4 ani l. latină, sunteți a-nume în stare să mai spuneți, ori să scrieți corect o singură propoziție simplă, care să exprime o gândire proprie? Din parte-mi vă mărturisesc cu toată sinceritatea, că deși m'am ocupat cu latina și după terminarea liceului, nu îndrăznesc să risc o vorbire nici de 3 minute în această limbă.

Contrarii acestei păreri aduc ca argument imprejurarea, că latina e o limbă moartă și deci neavând nici un razim în mediul social e firesc să o uiți. Ei bine, pedagogii noștri unguri (Kusfi Zsigmond) au și alte dovezi. Este limba germană. Ea se predă în liceu 6 ani întregi. Câți dintre „maturisanți” o vorbesc și o scriu corect? Și știți bine, că germana este o limbă vie, o limbă universală, vorbită în întreaga Europă. Eu am făcut liceul de stat în Sibiu. Orașul fiind german, la tot pasul auzi limba lui Schiller. Locuința o aveam la o familie germană. Deci vorbiam nemțește. Dar cum? Numai limba convențională de stradă, cu toate greșelile ei. Numai cu greu izbutiam să-mi exprim gândirile într'o formă mult-puțin literară. Ei, dar colegii mei unguri săracii. Limba germană era o adevărată tortură pentru ei. Cunoștințele lor la examenul de maturitate erau sub toată critica. Nu numai că nu erau în stare să spună, sau să scrie corect o gândire, dar nici măcar ceti nu știau. Cetirea lor era o nemțească pronunțată exat după tipicul unguresc. Ce rezultă din aceste exemple? Că o limbă străină, învățată pe băncile școlii, numai atunci duce la rezultat practic, dacă este sprijinită de mediul în care trăim, deci de viață.

În această ordine de idei să trecem acum la școala primară rurală. Aceleași legi constatate la licee se manifestă și aici, însă într'o măsură mult mai pronunțată. Căci

aici micii elevi nu-și pot da seamă de rostul și necesitatea învățării unei a doua limbi, cum se întâmplă d. p. la elevii din liceu. Ei deci învață în mod înconstient, la porunca învățătorului. Dar cu toate acestea învață, adevărat mecanicizată, mânați unii poate și de-o anumită curiozitate, de așa numitul interes empiric, care se manifestă larg în epoca copilăriei. Dacă acum li se dă prilej, ca cunoștințele de limbă câștigate cu multă trudă între cei 4 păreți ai școlii, să le poată aplica și pe stradă, sau acasă, atunci ei își vor putea însuși într'o anumită măsură această limbă. Dar îndată ce împrejurările externe ale școlii, deci viața, nu favorizează procesul de fortificare al limbei învățate în școală, toată munca istovitoare a învățătorului rămâne zadarnică. Să luăm și aici câteva exemple concrete. Suntem în școala unei comune cu populațiune româno-maghiară. Învățătorul își face datoria fixată în lege cu toată conștiinciozitatea, elevii ascultă și caută să învețe ceea ce aud în școală. Aici munca învățătorului este mult mai ușoară. Elevii când vin la școală cunosc o mulțime de cuvinte, învățate în jocurile lor cu copiii unguri. Cuvintele nouă învățate în școală nu rămân izolate, căci elevii le aplică în convingerile lor cu băieții străini. Aici deci mediul vine în ajutorul școlii și scopul fixat de lege se poate eventual atinge până la un punct oarecare.

Scrișoare din Munți.

Sfințirea bisericii din Peleş.

— 22 Octomvrie v.

Zile frumoase de toamnă, câtă bucurie ni-ați adus! În locul melancoliei obișnuite, o mare veselie s'a instăpănit pe toate fețele. Toți se bucură de sosirea zilelor frumoase, atât de mult așteptate. „Timp frumos bine-ai venit”, și-au zis cu toții, oamenii dela noi.

Se bucură țărani, că și-au putut aduna în atata tihnă rodul, care în cele mai multe locuri a fost din belșug, se bucură domni, că pot face plimbări așa de frumoase. Se întrec cu toții în a da mulțămii Domnului pentru binecuvântarea trimisă.

Și cât au fost și sunt încă de frumoase zilele acestei toamne, mai ales pela noi prin munți. Aerul pururea curat și apa rece îți dau puteri, te întineresc. Pe toți îi vezi îmbujorați la față, cu tot greul trailului de care se plâng. Sărbătorile mai ales sunt adevărate zile de înălțare.

O astfel de serbare înălțătoare de inimă a fost și sfințirea bisericii din Peleş (lângă Câmpeni), îndeplinită Duminecă în 20 Oct. v. De căteori se nălță un nou altar Domnului pe pământul nostru românesc, o mare bucurie ne cuprinde sufletele. Bucurie izvorâtă din convingerea, că aceste altare sunt și până astăzi singurele cetăți nepătrunse, în cari ne păstrăm mai curate comorile noastre strămoșești: legea și limba românească. O astfel de nespuse bucurie simțim noi muntenii acum, când cetatea noastră s'a mai întărit cu o sentinelă. Laudă și cinste se cuvine unui popor abia de 700 suflete, că și-a înălțat un măreț Sion. O încredere puternică și se coboară în suflet, văzând atata dragoste de lege și neam, atata jertfă în aceste zile grele. Laudă și cinste mai ales conducătorilor înțelepți și vrednici.

Satul Peleş e pe vârf de dealuri. O panoramă încântătoare și se desfășoară înaintea ochilor.

Ochii și se duc până departe și se opresc numai pe piscurile ascunse în zare. Dar lumea multă care te încurjură nu te lasă să s'ai pe gânduri. Au venit mulți îndemnați și de timpul admirabil, ear cei mai credincioși și de gândul lui Simeon Stălpnicul, că mai sus vor fi mai aproape de Dumnezeu. Frumoasa biserică a fost sfințită de trimisul înalt Prea Sfinției Sale Arh'ep. și Mitropolit. I. Ioan Meștanu, de dl asesor L. Triteanu. Serviciul divin a fost îndeplinit de 7 preoți. Răspunsurile la liturghie le-a dat corul din Câmpeni.

Câtă mulțămire am simțit, când ni s'a spus, că o biserică așa de frumoasă a fost ridicată aproape întreagă prin măiestria unor Românași de ai noștri. S'au pus parcă la întrecere. O parte mai frumoasă ca cealaltă. Măestrii încă și-au primit răsplata, căci la masă dl protopretore al cercului

Roșia print'ro vorbire românească li-a dat la toți 3 diplome.

Ușile altarului erau împodobite cu admirabile perdele, eșite din mâna harnică și îndemănatecă a unei preotese și a ficei ei. Li-a fost lăudată dealtecum vrednicia și icsușința print'ro vorbire ținută de adv. Dr. Candin David.

Serviciul divin a fost îndeplinit cu evlavie. A predicat dl asesor *Triteanu*, dl protopop *Furdul* și *păr. Goia*. Poporul a fost impresionat de cele spuse. In deosebi au fost interesante spusesele din tradiție a a *păr. Goia*. Ni-a prezentat frumoase fapte din timpul unaiției. După liturghie poporul a fost botezat și miruit.

Masa a fost întinsă afară în liber. Par'că nu-ți venea a crede că suntem în 2 Noemvrie n.

S'a toastat în sănătatea bunului Arhiepiscop. S'a vorbit pentru trimisul Excelenței Sale, pentru reprez. administrației. S'a lăudat harnicia și vrednicia poporului și a conducătorilor din loc.

La sfârșit preotul din loc *N. Oaet* a mulțumit adânc mișcat pentru frumoasele clipe și marea bucurie, de care s'a învrednicit.

După masă s'a întins o horă mare. Jocul s'a continuat până noaptea. Toți am plecat cu cele mai bune impresii.

Laudă și cinste se cuvine poporului vrednic și ascultător, laudă și cinste conducătorilor harnici și înțelepți.

Măgheran.

NOUTAȚI.

Moștenitorul de tron la Londra. Arhiepiscopul *Francisc Ferdinand*, moștenitorul nostru de tron, a plecat *Vineri* la amiază, împreună cu soția, la *Londra*, pentru a face vizită curții regale din *Anglia*.

† **Nerva Hodoș.** Inmormântarea rămășițelor pământești ale mult regretatului *Nerva Hodoș*, Românul cu inimă caldă și muncitorul deștept și sângeros în ogorul literaturii române, s'a făcut ieri, *Duminecă*, la orele 3 d. a. din capela cimiteriului nou orășenesc. Actul funerar l'a celebrat *P. C. Sa, Dr. Eusebiu R. Roșca*, protosinel, director seminarial, asistat de preoții din loc *I. B. Boiu* și *R. Bucșe*. A cântat frumos și îndoișător corul seminarial, condus de prof. *T. Popoviciu*, iar domnul profesor seminarial *Dr. Nicolae Bălan* a rostit o vorbire frumoasă, prezentând pe reposatul, mai ales tinerimei, ca pildă de muncă și de cinste, ambele lucruri atât de rari în zilele noastre. Intre ceice au dat reposatului onorul din urmă, petrecându-l până la groapă, am văzut, afară de intristații membri ai familiei și de colegii din *București*, pe *P. C. Sa* Arhimandritul *Dr. Ilarion Pușcariu*, vicariu arhiepiscopesc, profesorii dela seminarul nostru „*Andreian*”, elevii seminarului, și alții. Sierul reposatului era acoperit cu multe și frumoase coroane și buchete de flori. Fie-i somnul ușor și memoria în veci binecuvântată.

Sfințire de biserică. Sfințirea bisericii renovate gr.-ort. române și a școlii confesionale din nou zidite din *Cunța* se va face la 10/23 Noemvrie 1913, prin *P. O. D. Lazar Triteanu*, asesor cons. ca mandatar al *I. P. S. Sale* Dlii Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*. La liturghie va cânta corul elevilor seminariali din secțiunea teologică a seminarului „*Andreian*” din *Sibiu*, sub conducerea profesorului de muzică, *Tim. Popoviciu*. După terminarea sfetei liturghii va urma sfințirea edificiului școlar. La ora 1 din zi se va servi banchetul, în sala festivă din edificiul școlar. Sara la orele 7 va avea loc concertul, dat din partea corului seminarial. După concert urmează joc.

Soră de caritate. Arhiduceza *Isabela*, fiica Arhiducelui *Frideric*, măritată după un principe bavarez, de care însă s'a divorțat la scurtă vreme după cununie, a făcut *Vineri* esamenul ca soră de caritate la spitalul rudoșin din *Viena*, pentru că vrea să-și dedice viața în viitor exclusiv îngrijirii bolnavilor. Mai rămâne câteva săptămâni în *Viena*, apoi se duce în *Spania*, pentru a lua în primire conducerea unui spital de acolo.

Materialismul istoric și dl Vasile Goldiș. În discursul cu care dl *Vasile Goldiș* a deschis adunarea generală a „Societății teatrale” la *Caransebeș* cetim următoarele: „Soaptele neputinței și ideologia utilitarismului ucigător de neamuri să dispară din mijlocul nostru, căci noi suntem la începutul vieții și ne aducem aminte, că temelia de mărire a Romei au pus-o *Cincinții* și *Regulii* săraci, dar curajă, cinstiți, viteji, cu credința tare în sufletele lor și gata în orice moment a aduce orice jertfă chiar și pe aceea a vieții pentru binele și fericirea neamului lor. Sunt mai presus cele sufletești decât cele

trupești și istoria întregii omeniri dă de minciună învățăturile acelor, cari susțin, că cea mai de căpetenie năzuință a popoarelor are să fie îmbogățirea materială”. Acest pasaj ni se pare, că denotă o îmbucurătoare schimbare în felul de cugetare al dlui *Vasile Goldiș*, care la 1909, conducând adunarea „Asociațiunii aradane” a unput capul ascultătorilor cu frânturi din teoriile materialismului istoric, iar în broșura sa ungurească din 1912 s'a mărturisit pe față ca aderent al acestui greșit principiu. („A történelem materializtikus felfogásának helyességét valom” serie d. *Goldiș* la pag. 5 a acelei broșuri). Am dori să știm, care e dl *Goldiș* cel adevărat: aderentul materialismului istoric, sau aderentul idealismului creștinesc, cum s'ar cuveni să fie un secretar consistorial?

Parastas pentru Aurel Vlaicu. Ni se scriu următoarele: *Duminecă* în 20 Oct. v. (2 Noemvrie n) a. c. s'a ținut un frumos și solemn parastas pentru odihna sufletului marelui nostru aviator *A. Vlaicu* și în satul *Toderița* de lângă *Făgăraș*, prin vrednicul preot *Petru Debu*, care deși împresurat cu o grea și numeroasă familie, totuși, când îl cheamă datoria națională, cu trup și suflet se pune în slujba neamului, ca cel mai credincios ostaș și încă în rândul întâi. Parastatul, despre care poporul a fost pus în cunoștință de mai înainte, s'a încheiat cu o dăoasă și pătrunzătoare vorbire, care din ochii tuturor celor de față a stors lacrimi de durere. Vorbirea s'a estins asupra vieții rodnice și a faptelor mărețe, săvârșite de nemuritorul nostru aviator *Aurel Vlaicu*, care a fost mândria și fala întreg neamului românesc, căci întrecutu s'a în zbor cu pasările cerului, ca să ducă acolo ale neamului plângeri și dureri. Laudă și cinste vrednicului preot și odihna lină și de veci sufletului marelui nostru *Aurel Vlaicu!*

Furtună pe mare. Din *Fiume* și din *Abbazia* se scrie, că zilele trecute a fost pe acolo o mare furtună. Un vânt furios a început să sufle și să adune apa mării adriatice în valuri puternice, cari au făcut la malul mării mari stricăciuni. Comunicația pe mare a fost întreruptă pe două zile.

Grațiat. Soldatul de rând *Iancoblevici*, care și-a împușcat pe stăpânul seu, capitănul de gardă *Eisenkolb* și pe mireasa acestuia și pentru această faptă a fost judecat la moarte prin ștreang, a fost grațiat și pedepsa sa a fost prefăcută în temniță pe viață.

Boala moștenitorului de tron rusesc. Se scrie din *Petersburg*, că *Alexie*, moștenitorul de tron rusesc, va fi dus în curând în *Egipt*, la o baie de pucioasă de acolo, unde se vor face noue încercări de a-i se reda sănătatea sdruncinată de vreo doi ani. Cum se spune, moștenitorul de tron rusesc, acum în etate de zece ani, are tuberculosă de oase.

Mantaua sultanului. Ziarul *Frankfurter Zeitung* scrie: Mantaua sultanului *Murad*, care cum se știe a fost luată din mecelul *Selim*, când cu ocuparea *Adrianopolului*, și care pe urmă a ajuns la *Viena*, prin mijlocirea ambasadei turcești vieneză a ajuns earăși în posesiunea *Turciei*. O comisiune specială a dus mantaua la *Constantinopol*, unde a fost predată în mâinile autorităților. Cu acest prilej s'au făcut mari festivități în capitală.

Șine duble între Brașov și Budapesta. Mărindu-se circulația pe linia căilor ferate ungare *Budapesta Arad* și *Brașov*, se va așeza pe linia aceasta o nouă păreche de șine. Lucrările s'au început, și până la *Arad* vor fi terminate în scurtă vreme.

La Reuniunea meseriașilor români sibiieni au fost primiți următorii membrii ordinari: *Petru Tălmăceanu* (orig. din *Sibiu*, fiu de econom), sodal mășar; *George Campian* (orig. din *Alba Iulia*, fiu de econom), sodal lăcătuș; *Ion Lupeanu* (orig. din *Alămor* fiu de econ.) sodal faur; *Demetriu Urșu*, (orig. din *Gârbova*, fiu de econ.) sod. hornar; *Ion Paven* (orig. din *Câmpeni*, fiu de econ.) acum măestru croitor în *Rășinari*; *Moise Muntean*, (orig. din *Apoldul de jos*, fiu de bărdăș), acum măestru mășar în *Apoldul de jos*; *Alexandru Major* (orig. din *Niarad-Andrasfalău*, fiu de econ.) măestru lemnar diplomat; *Traian Popa* (orig. din *Bacia*, fiu de inv.) și *Traian Joandrea* (orig. din *Sibiu*, fiu de măceșar) sodali croitori; *Ion Modroiu* (orig. din *Teșina*, fiu de econ.) și *George Roșanu* (orig. din *Mercurea*, fiu de econ.) sodali pantofari și *Nicolae Nicoră* (orig. din *Merghindeal*, fiu de econ.) acum măestru faur în *Merghindeal*. Intre membrii ajutători a binevoit a se înscrie dl *Mihail Străjanu*, prof. de liceu penz. (*Craiova*) și *Demetriu Stinghe*, funcționar la „*Albina*”.

† **Ioan Popoviciu**, paroh gr.-ort. rom. în *Sadu*, membru al scaunului protopresbiteral etc. după lungi și grele suferințe, fiind împărțit cu sfințele taine ale muribunzilor a decedat *Sâmbătă*, în 2/15 Noemvrie c., la orele 4 seara, în etate de 67 ani. Rămășițele pământești i se vor așeza spre odihnă vecinică în cripta familiară din curtea bisericii din *Sadu*, *Marti*, în 5/18 Noemvrie c., la ora 12 din zi. Odhnească în pace!

Femeș șef de poliție. În *Chicago*, oraș mare în *America*, primarul a făcut propunere consiliului comunal, se numească șef de poliție pe doamna *Gertrud Hoven-Briton*, presidenta societății de acolo pentru răspândirea moravurilor bune. Propunerea a fost primită cu unanimitate și însuflețire.

La fondul Aurel Vlaicu pentru ajutoarea tinerilor meseriași, doritori de a și înmulți cunoștințele lor în străinătate, au mai dăruit: *Ion Roman* frizer, *Petru Herța*, calfă de prăvălie (*Săliște*), *Damaschin Ioanovici*, stud. fil. *București*, câte 1 cor; *Gligor Trit*, sodal pantofar, *Liviu Pamfilie*, sculptor în lemn, *Constantin Velțan*, practicant contabil (*Cluj*), câte 20 bani; *Ion Pop*, învățăcel zugrav de case, 30 bani; *Nicolae Chirciu*, paroh (*Almaș-Săliște*), soția sa *Virginia n. Centu* și copiii lor *Eugenia*, *Viorel*, *Cornelia*, *Aurel* și *Traian*, 1 cor.; *Achim Oancea*, inv. faur, *Ion Bercean*, adm. prot. (*Cohalm*) câte 50 bani; *Const. Proca*, paroh (*Rășnov*) cor. 250; *Liviu Munthiu*, inv. lăcătuș și *Dr. G. Drimba*, adv. (*Cohalm*), câte 1 cor.; *Iosif Olariu*, fost inv. (*Gurasoda*), aplicând pe *Zah. Brezoveanu* la turtarul *Laupp* 20 bani; *Nic. Barbu* inv. lăcătuș, *Ion Bărsan*, inv. (*Bogata* olt.), câte 25 bani; *Ion Iordan*, inv. croitor, 50 bani; *Nic. Vlad Stezar*, paroh (*Jina*), 30 bani; *Gavril Magda*, comerciant (*Ciceu Giurgești*), aplicând pe fiul său *Vasile* la jocariul *Dămian*, pe *Vasile Pop* la cismariul *Sim. Coman* și pe *Const. Florea* la croitoria națională *Petru Bota*, cor. 1, ear cu prilejul expoziției de vite a *Reun. agricole*: *notarii D. Duca* (*Bendorf*), *Procopiu Marian* (*Ilimbav*), *Arpád Mshály* v. not. comitat. (*Sibiu*), *Const. Mshara*, inv. (*Alțina*), câte 1 cor. *Ion Alexandru* (*Ilimbav*), *Aron Meșian* (*Nochiș*), *Ion Petrișor* (*Alțina*), parohi, câte 40 bani; economii *Nicolae Tatu*, *Ion Gaură*, *Ach. Cichindeleanu*, *Sim. Tatu*, *Ion Cichindeleanu*, toți din *Alțina*; *Teodor Andreiu*, (*Sibiu*), câte 20 bani; *Aug. Cichindeleanu*, inv. (*Alțina*) și *Ion Ienciu*, propr. (*Nochiș*), câte 30 bani și *Nic. Iosif* inv. penz. (*Sibiu*) 10 bani. Starea fondului cor. 91-20. Pentru prinos aduce calde mulțumiri în numele „*Reuniunii*” sodalilor români din *Sibiu*”, *Vic. Tordășianu*, prezident.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența preoțească pe *Sâmbătă* în 16 Nov. v. c. la *Brad*.

Ordinea de zi:

1. La 8 ore, serviciul divin la care vor celebra parohii *Ioan Perian*, *Ioan Mihut* și *Miron Popoviciu*. Predica o va rosti parohul *Miron Popoviciu*.
2. Deschiderea conferinței la 10 ore a. m. în sala gimnazială.
3. Constatarea celor prezenți.
4. Constituirea.
5. Reflexiuni asupra modului:
  - a) cum s'a ținut serviciul divin și
  - b) cum s'a ținut predica.
6. Prezentarea și citirea rezoluțiilor și ordinațiilor consistoriale, cari să refer la lucrările conferinței.
7. „*Chestiunea învățăturilor sectare*”. Elaborat de parohul *Ioan Mihut*.
8. Rapoartele despre activitatea preoților în a. 1912, cari au să se restrângă la raportul, care-l prezintă fiecare paroh sinodului ordinar, și au să fie înaintate la oficiul protopopesc până la 10 Nov.
9. Rapoartele despre activitatea grupurilor religioase, cari încă au să fie înaintate de către președintele aceloră tot până la 10 Noemvrie.
11. Indrumări referitoare la aplicarea Regulamentului pentru procedura judecătorească în cauzele matrimoniale, de protopresbiterul.
12. Alegerea comisiunii pentru pregătirea programei conferinței viitoare.
13. Designarea celor 2 verificatori.
14. Designarea locului pentru conferența viitoare.
15. Inchiderea conferinței.

Brad, la 22/X 1913.

V. Damian
protopresbiter.

Cărți și reviste.

Cărți noue de școală. Au apărut cărțile: „*Magyar olvasókönyv*”, pentru anii de școală II—III, IV și V—VI de *Iuliu Crișan*, inv., revăzute de *Praon*. *Domn Dr. Ioan Lupas*, protopop. Toate aceste cărți se pot procura numai dela *Librăria arhidiecezană din Sibiu*. Prețul: anul II—III, 50 fil., anul IV. 80 fil., anul V—VI. 1 cor. 20 fil.

Teatru.

Faptul, că teatrul e totdeauna plin, la fiecare reprezentațiune, e dovada cea mai convingătoare, că trupa artistică a dlui director *Leo Bauer* e cu adevărat bună și bine aleasă în anul acesta. *Mercuri* s'a dat cu succes splendid opereta „*Eva*”, în care au avut frumoase prestațiuni cântărețele *Holub* și *Bauer*, apoi artiștii *Karsten*, *Herbert*, *Asper*, *Patzieka*, și alții. *Joi* s'a repetat opereta „*Hoheit tanzt Walzer*”. *Sâmbătă* a provocat ilaritate mare și bună dispoziție opereta comică „*Orpheus in der Unterwelt*”, în care toți cooperatorii au fost la locul lor, iar ieri, *Duminecă*, s'a dat după amiază „*Alt Heidelberg*”, și sara comedia „*Mein alter Herr*”, care în *Berlin* s'a dat de peste 200 de ori. A plăcut mult și publicului sibiian. S'au distins mai ales artiștele *Holm*, *Norden*, *Wehrberg* și artiștii *Thiele*, *Olden*, *Gebhardt*, *Schenk*, *Wonger* și alții. *Astăzi* *Luni*, se dă comedia „*Das Parr nach der Mode*”, iar mâine, *Marti*, frumoasa operetă „*Fledermaus*”.

Teatru român în Sibiu.

„*Reuniunea meseriașilor români din Sibiu*” va da *Vineri*, la 8/21 Noemvrie 1913 (*Arh. Mihail și Gavriil*)

O reprezentație teatrală

în favorul *Fondului Aurel Vlaicu* și al dărilor de *Crăciun* pentru săracii noștri, în teatrul orășenesc din loc, cu următorul program:

I.

Doctorul fără voce

comedie în 3 acte de *Moliere*.

Persoanele:

<i>Sganarelle</i> , doctorul fără voce	<i>DI D. Axente</i>
<i>Martine</i> , soția lui <i>Sganarelle</i>	<i>D-na M. Duca</i>
<i>Robert</i> , vecinul lor	<i>DI V. Petrașcu</i>
<i>Geronte</i> , tatăl <i>Lucindei</i>	<i>M. Neagu</i>
<i>Lucinda</i> , fiica lui <i>Geronte</i>	<i>D-ra E. Imbăruș</i>
<i>Valere</i> , servitorul lui <i>Geronte</i>	<i>DI M. Corfariu</i>
<i>Luca</i> , al doilea servitor	<i>DI E. Măgean</i>
<i>Jaqueline</i> , doică la <i>Geronte</i> și soția lui <i>Luca</i>	<i>D-na A. Axente</i>
<i>Leandru</i> , iubitul <i>Lucindei</i>	<i>DI A. Meșiu</i>
<i>Tibauth</i> , țaran bătrân	<i>H. I. Dopp</i>
<i>Perrin</i> , fiul lui <i>Tibauth</i>	<i>G. Cătoiu</i>

II.

O șezătoare la țară

piesă populară cu cântări, jocuri și doine din țară, într'un act de *I. C. Luncaș* și *G. D. Mugur*.

Persoanele:

<i>Badea Ion</i>	<i>DI D. Axente</i>
<i>Moș Baturugă</i>	<i>I. Jinga</i>
<i>Miu Ciobanul</i>	<i>DI V. Topolog</i>
<i>Brad-Vânătorul</i>	<i>H. I. Dopp</i>
<i>Ionigor</i>	<i>Cornel Axente</i>
<i>Bunica</i>	<i>D-ra P. Tălmăcean</i>
<i>Mama</i>	<i>D-na M. Duca</i>
<i>Copila</i>	<i>D-ra M. Joandrea</i>
<i>Mărioara</i>	<i>E. Imbăruș</i>
<i>Ileana</i>	<i>P. Popovici</i>
<i>Porumbița</i>	<i>E. Imbăruș</i>
<i>Luna</i>	<i>E. Imbăruș</i>
<i>Floarea</i>	<i>M. Finciu</i>
<i>Chiralina</i>	<i>*</i>
<i>Vrăbiuța</i>	<i>*</i>
<i>Zăna</i>	<i>D-na A. Axente</i>

Țărani și țărance.

Inceputul la 7½ ore seara precis.

Prețul locurilor:

<i>Loge parterre</i> , 3 persoane	<i>K 4-50</i>
<i>Loge parterre</i> , 4 persoane	<i>6—</i>
<i>Loge parterre</i> , 5 persoane	<i>7-50</i>
<i>Loge rangul I</i> , 4 persoane	<i>8—</i>
<i>Loge rangul I</i> , 3 persoane	<i>6—</i>
<i>Loge pentru onorațorii</i>	<i>12—</i>
<i>Loge rangul II</i> , 3 persoane	<i>4—</i>
<i>Loge rangul II</i> , 4 persoane	<i>5—</i>
<i>Loge rangul II</i> , 5 persoane	<i>6-20</i>
<i>Un loc în balcon rândul I</i>	<i>2-50</i>
<i>Loc în balcon r. II și III</i>	<i>1-50</i>
<i>Loc în balcon r. IV și V</i>	<i>1—</i>
<i>Cercle</i> , 4 r. dela început	<i>2—</i>
<i>Stal</i> , dela rândul al 5-lea	<i>1-50</i>
<i>Parterre numerizat</i>	<i>1—</i>
<i>Loc de stat</i> , în parterre	<i>—80</i>
<i>Loc de stat</i> , în parterre militari și studenți	<i>—60</i>
<i>Galerie numerizat</i> , r. I	<i>1—</i>
<i>Galerie numerizat</i> , r. II până la cel din urmă	<i>—70</i>
<i>Galerie</i> , loc de stat	<i>—40</i>

Bilete de intrare se pot procura dela *Librăria arhidiecezană*, începând de *Marti* 5/18 Noemvrie. Intre acte cântă muzica orășenescă diferite arii naționale.

